

Климаттын өзгөрүшү

Өзүбүздүн көмүртектик изибизди кантип кыскартуу боюнча кеңештер

МЕКТЕПТЕ

Бул плакатты өзүңдүн мектебинде же үйүңдүн подъездине илип кой.

Бул кеңештерди досторуңа жана тааныштарыңа айтып бер.

Климаттын өзгөрүшү менен күрөшүүгө **КАТЫШ!**

АР БИР КҮНҮҮЗГӨ КЕҢЕШ

Суу агып өтүүчү чоргонун оозун суу чыкпагандай тыгыз жап.

Эмеректерге аяр мамиле кыл, ошондо гана алар узагыраак пайдаланылат.

Принтерди азыраак колдон, кагазды үнөмдө.

Калдыктарды кайрадан иштетип, экинчи жолу колдонуу үчүн ылгап бөлүштүр.

Экинчилик сырьедон алынган же кайрадан жасалган эмеректерди колдон.

Жаратылышты жана анын ресурстарын **КОРГО!**

МЕКТЕПТЕН ҮЙГӨ БАРАТКАНДА, ЭС АЛУУДА, ИШ САПАРЫНДА ЖАНА ЖОЛДО ЖҮРГӨНДӨ

Көбүрөөк жөө жүргөнгө аракет кыл жана велосипед колдон.

Коомдук унаага түш.

Башка шаарга сапар алганда, эгер ал жакын болсо, учак менен эмес, поезд менен бар.

Өзүңдүн көмүртектик изинди **КЫСКАРТ!**

ДҮКӨНДӨ

Качан сиз ата-энеңиз менен дүкөнгө барганда:

- өзүңүздүн баштыгыңызды колдонуңуз, бир жолу колдонулуучу таңгакты азыраак колдонууга аракет кылыңыз;
- тиричиликте колдонулуучу, азыраак энергия чыгымдаган электр буюмдарын сатып алыңыз;
- жергиликтүү азык-түлүк товарларын колдонуңуз, аларды ташууга азыраак энергия жумшалган.

Өзүңдүн көмүртектик изинди **КЫСКАРТ!**

Энергетикалык ресурстарды колдонууда, сатып алып пайдаланууда парник газдары бөлүнүп чыгат, анын кесепетинен парник эффекти күчөйт жана абанын температурасы жогорулайт. Бул – адам калтырып кетип жаткан **көмүртектик из**.

CO₂ (көмүр кычкыл газы) – климаттын өзгөрүүсүнө таасир этүүчү негизги парниктик газ. Энергия алуу үчүн көн байлык отундардын түрлөрүн – мунайды, көмүрдү жана жаратылыш газын колдонууда атмосферага бөлүнүп чыгат. Демек, күнүмдүк жашообузда ресурстарды жана энергияны сарптоону кыскартсак, CO₂нин бөлүнүп чыгуусун төмөндөтүү мүмкүн жана планетага жардам беребиз. Аны кантип ишке ашырабыз?

Кеңештерди оку! **CO₂ни КЫСКАРТ, КАТЫШ, КОРГО!**

КЫСКАРТ! КАТЫШ! КОРГО!

ҮЙДӨ ЭНЕРГИЯНЫ ҮНӨМДҮҮ ПАЙДАЛАНУУ

Кышкысын электр жылыткычтарын колдонбоо үчүн үйүңдү же батириңди жылуула.

Өзүңдөн кийин светти өчүр.

Энергияны үнөмдөөчү лампаны колдон.

Эгер мобилдик буюмдар үчүн заряддык түзмөктөр колдонулбаса, аны электрдик айры тешиктен сууруп коюу керек.

Компьютерди, сыналгыны жана башка электр буюмдарын күтүү режиминде калтырууга болбойт, күйгүзүү/өчүрүү баскычын колдон же электр чубалгыдан ажыратып кой.

Кирди төмөнкү температурада (30-40 °C) жууганга аракет кыл.

Муздаткычты ачарда, андан эмне аларыңды эртерээк ойлонуп ал.

Канча ысык суу керек болсо, ошончо гана сууну ысыт.

Тамак жасоодо идиштин капкагын жаап бышыр, анда энергия 2,5 эсе азыраак чыгымдалат.

Өзүңдүн көмүртектик изинди **КЫСКАРТ!**

Климаттык кутуча.
Кыргыз Республикасы

Логотипи менен бирге, Кыргызстандагы бардык экологиялык программаларды колдоо үчүн.